

Bergen, den 27.2.68
AAa/LGV

MELDING FRA FISKERIDIREKTØREN

J. 93.

Signaler og sikkerhetsforskrifter for undervannsbåter.

Da det i den senere tid har forekommet kollisjonsuhell mellom fiskefartøyer og undervannsbåter vil Fiskeridirektøren gjøre fiskerne oppmerksom på at det er av den største betydning for å unngå alvorlig fare for tap av menneskeliv at de gjeldende signaler og sikkerhetsforskrifter for undervannsbåter blir forstått og tatt tilbørlig hensyn til.

Fiskeridirektøren vil derfor etter samråd med Sjøforsvaret og Sjøfartsdirektøren gjengi nedenfor melding om signaler og sikkerhetsforskrifter for undervannsbåter som driver øvelser, inntatt i Etterretninger for Sjøfarende nr. 1 av 15.1.1968:

"Del 1. VARSELSIGNALER.

Sjøfarende gjøres herved oppmerksom på at alvorlig fare for tap av menneskeliv kan oppstå hvis følgende varselsignaler ikke blir forstått og tatt tilbørlig hensyn til.

a) OPTISKE SIGNALER.

1. Sjøforsvarets Overkommando vil gjøre oppmerksom på følgende optiske signaler som er i bruk for å henlede oppmerksomheten på at undervannsbåter opererer i nærheten:

Norske og allierte marinefartøyer som driver øvelser med undervannsbåter, skal ha heist en av de to internasjonale kodegrupper "HP" eller "OIY" for å gjøre oppmerksom på at undervannsbåter, som kan være neddykket, er i nærheten. Fartøyer som passerer skal styre slik at de gir god plass for et hvert fartøy som fører et av disse signaler. Hvis det er nødvendig å nærme seg dette fartøy, skal en gå med sakte fart inntil en har fått varsel om det farlige område, enten ved hjelp av flagg, semafor eller megafon etc. Samtidig må man hele tiden holde god utkikk etter undervannsbåter, hvis posisjon i enkelte tilfelle bare vil bli indikert ved at den viser sine periskop eller snorkelen over vannet.

En undervannsbåt som er fordypt til å vise periskopene, kan i enkelte tilfelle tilkjenne sin posisjon ved å utløse et røkllys, som utvikler en betraktelig mengde farvet røk når det kommer til overflaten. Posisjonen kan i noen tilfelle også bli indikert ved at undervannsbåten sleper etter seg på overflaten en rød-og-hvit eller rød-og-gul flåte eller blåser.

b) PYROTEKNISKE SIGNALER og RØKLYS.

2. Følgende pyrotekniske signaler blir brukt av neddykkete undervannsbåter:

Signaler:	Betydning:
Et RØDT pyroteknisk lys eller røk gjentatt så ofte som mulig	Hold klar. Jeg er i nød og dykker opp. Stopp ikke propellene.
To GULE pyrotekniske lys eller to HVITE eller GULE røkllys med 3 minutters mellomrom	Hold klar. Min posisjon er som markert. Jeg dykker opp. Stopp ikke propellene.

Man må ikke slutte av det ovenstående at undervannsbåter alltid opererer sammen med overflatefartøyer. De opererer oftest alene.

3. Under visse forhold vil varsel om at undervannsbåter driver øvelser i bestemte områder bli kringkastet over Norsk Riksringkasting.

Del II. NAVIGASJONSLYS.

4. Norske undervannsbåter kan møtes på overflaten underveis i oppdykket stilling om natten i innenskjærs farvann.

5. Norske undervannsbåter viser sine navigasjonslys fra posisjoner på tårnet, som ligger omtrent midtskips. Topplanterne, sidelanterner og hekklanterne må nødvendigvis bli plassert lavt over sjøen og nær hverandre, med det resultat at lanternene ikke gir noen indikasjon på undervannsbåtens lengde og liten eller ingen indikasjon på dens kurs eller kursforandringer. Følgelig kan de forveksles med navigasjonslysene på meget mindre fartøyer, spesielt fiskefartøyer.

For å identifisere seg om natten overfor møtende trafikk i leden, brukes gjerne en lyskaster som lyser langs undervannsbåtens skrog.¹⁾

6. Da britiske undervannsbåter av og til driver øvelser med norske marinefartøyer i norske farvann, vil man samtidig meddele at spesielle arrangementer nå er innført på britiske undervannsbåter for at disse kan føre to topplanter. Den forre topplanterne er plassert forut, 2 til 6 fot over skroget. Aktre topplanterne er plassert på tårnet eller på periskopfinnen. Da forre topplanterne på disse undervannsbåter vil sitte mindre enn 6 fot over skroget og lavere enn sidelanterne, vil hele plasseringen av lanternene på undervannsbåtene virke uvanlig for et annet fartøy. I tillegg til dette vil den vertikale avstand i noen tilfelle bli mindre enn 15 fot. Hekklanterne er plassert på et spesielt arrangement nær hekken av fartøyet, men den kan sitte betraktelig lavere enn sidelanterne. (Admiralty Notices to Mariners 1961, side 34).

7. Da svenske undervannsbåter kan møtes i Skagerak og Kattegat, skal man videre meddele at svenske undervannsbåter underveis i oppdykket stilling fører følgende spesielle lanterner:

a) En lanterne med BLÅTT lys i forstevnen samt en topplanterne med HVITT lys på annet hensiktsmessig sted.

b) Dobbelt sett sidelanterner, det ene sett over det andre.

8. Undervannsbåtenes posisjonslanterner har lysstyrke og skjerming som angitt i Sjøveisreglene, Regel 2 a) pkt. 1 for vanlige topplanterner og pkt. 4-6 for vanlige sidelanterner²⁾.

1) Med hjemmel i § 323 i Lov om sjøfarten av 20.7.1893, jfr. endringslov av 17.6.1966, resolusjon av 5.5.1967 og regel 13 i Sjøveisreglene har Sjøfartsdirektøren fastsatt Forskrifter av 28.12.67 om manøvreregler for undervannsbåter m.v. I forskriftenes § 2 er bestemt:

"Undervannsbåter på overflaten vil foruten de foreskrevne posisjonslanterner, føre en roterende lanterne som et oppmerksomhetssignal for å tilkjennegi overfor møtende trafikk at undervannsbåter er langt større enn den innbyrdes lanterneavstand skulle tilsi.

Denne lanterne skal vært anbrakt 1,83 meter loddrett over topplanteren og laget slik at den roterer et gult (amber) lys horisonten rundt med ca. 90 blink pr. minutt. Lyset fra denne lanterne skal være synlig på minst 5 nautiske mils avstand".
